

UITSPRAAK REGIONALE KLACHTENCOMMISSIE MIDDEN - NEDERLAND
26 september 2022 (mondelinge uitspraak 20 september 2022)

Zitting: 20 september 2022 te Amersfoort
De commissie bevindt zich in De Brink op het terrein van ...
De mondelinge behandeling heeft via beeld -en geluidsverbinding plaatsgevonden

Klachtennummer: KC 2022 – 069

1. De klacht

De klachtmelding vermeldt de volgende klacht:

1. Klaagster is het niet eens met de opname op een gesloten afdeling. Zij wil naar huis; er is geen reden om haar hier te houden.

Klaagster wil schadevergoeding voor de schade die aan haar huis is toegebracht en de inkomsten die zij misloopt en dergelijke.

2. De procedure

2.1. Bevoegdheid en ontvankelijkheid

De klachtencommissie (in het vervolg: de commissie) verklaart de klacht ontvankelijk als een klacht in de zin van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz).

2.2. Het verloop van de procedure

- Op 15 september 2022 heeft de commissie de klacht van klaagster ontvangen. Bij de klachtmelding was een brief toegevoegd over een second opinion van dhr. H., psychiater in het
- Klaagster heeft de commissie geen toestemming gegeven voor het inzien van het dossier.
- Op 15 september 2022 zijn aangeklaagde en de overige betrokkenen, zoals bedoeld in artikel 5 van het klachtenreglement, van de klacht van klaagster in kennis gesteld.
- Op 15 september 2022 zijn de schriftelijke uitnodigingen verzonden voor de hoorzitting op 20 september 2022.
- De commissie heeft voor de zitting geen schriftelijke reactie van aangeklaagde op de klachtmelding ontvangen.
- De commissie heeft op 19 september 2022 van klaagster een uitgebreid verslag ontvangen van haar gesprekken met de pvp en een e-mailbericht van klaagster over de opname.
- De hoorzitting heeft op 20 september 2022 plaatsgevonden.
- De beslissing, zie punt 7, is aan klaagster, aangeklaagde en de pvp meegedeeld op 21 september 2022 (telefonisch).

Alle betrokkenen zijn van de ingebrachte stukken in kennis gesteld.

3. De feiten – voor zover van belang

Klaagster is geboren op

Klaagster heeft geen inzage in haar medisch dossier gegeven. Zij heeft bij haar klachtmelding een brief van dhr. H., psychiater in het ..., gevoegd.

De bij de hoorzitting ingebrachte stukken zijn derhalve beperkt tot de klachtmelding, de voornoemde brief van een psychiater en een verslag en e-mailbericht van klaagster. Met toestemming van klaagster zijn in de loop van de hoorzitting de Kennisgeving mondelinge uitspraak (KMU) van de rechtbank tot het verlenen van een zorgmachtiging d.d.22 augustus 2022 en de beslissingsbrief van 15 september 2022 met de commissie gedeeld.

4. Toelichting van klaagster

Klaagster heeft ter hoorzitting een toelichting op haar klacht gegeven; deze wordt hieronder, voor zover van belang, samengevat en zakelijk weergegeven.

De voorzitter betreurt het dat hij niet beschikt over het medisch dossier van klaagster. Een medisch dossier helpt om inzicht te krijgen in de feiten en omstandigheden die voor de beoordeling van de klacht van belang zijn. Het beoordelen van een klacht, enkel op grond van een klachtmeldingsformulier, de beschikking van de rechtbank en een beslissingsbrief is lastig. De commissie heeft, zoals de voorzitter zegt, het verslag van klaagster zorgvuldig doorgenomen. Op de vraag of klaagster er bezwaar tegen heeft dat de psychiater informatie geeft over zaken die in het medisch dossier staan, geeft zij aan dat zij hiertegen geen bezwaar heeft. Zij heeft er ook geen bezwaar tegen dat de commissie inzage heeft in de beschikking (KMU) van de rechtbank en de beslissingsbrief van 15 september 2022.

Gevraagd hoe het met klaagster gaat antwoordt zij dat zij een gezond normaal mens is. Zij zegt dat zij niet in behandeling is en dat het medisch dossier voor haar niet van belang is. Klaagster heeft een aantal papieren aan de commissie gestuurd die naar haar mening haar verhaal en haar dossier vormen. Klaagster zegt dat zij haar eigen leven moet kunnen leven en dat zij tegen haar wil in de kliniek is. Zij wil eruit en vindt het onmenselijk wat er gebeurt. Klaagster vertelt dat zij al 20 jaar last heeft van burens, die de boel vernielen, de tuin vol gooien met rommel, de deur intrappen en erfafscheidingen vernielen. Klaagster zegt dat zij een koopwoning van de wooncorporatie heeft. Zij heeft uitgelegd dat zij zich niet veilig voelt door alles wat er met de burens is voorgevallen. Volgens klaagster moeten de gemeente en de politie onder behandeling. Gevraagd hiernaar antwoordt klaagster dat zij een second opinion van dhr. H. heeft aangevraagd, waar zij twee uur mee heeft gesproken, maar dat dit genegeerd wordt in de kliniek.

Gevraagd hiernaar antwoordt klaagster dat de kliniek niet is ingesteld op somatische verpleegkundige zorg en dat zij praktische hulp nodig heeft, Er is psychisch niets met haar aan de hand.

Gevraagd of klaagster behoefte heeft op meer zicht door mensen te spreken en of zij iemand wil betrekken in haar verhaal antwoordt klaagster dat haar kinderen op de hoogte zijn, maar dat zij hen wil beschermen en hen hierbij niet wil betrekken.

Gevraagd of de pvp nog iets wil toevoegen antwoordt zij dat de second opinion belangrijk is voor klaagster. Zij wil naar het Klaagster heeft geen vertrouwen in Zij is niet in de gelegenheid zichzelf te verdedigen. Er is geen sprake van een psychose en het ernstig nadeel is gebaseerd op oude informatie, na een valincident. Klaagster is bereid om huishoudelijke hulp te nemen, daar is geen opname voor nodig. Zij voelt zich niet veilig in de kliniek. De pijnmedicatie is niet zoals zij thuis gewend is. Klaagster krijgt een nieuwe heup en moet haar operatie gaan voorbereiden.

De pvp verwijst naar de beslissingsbrief waarin verplichte medicatie is aangezegd. Het toedienen van medicatie is niet gestart, en is volgens klaagster ook niet noodzakelijk. Hiervoor zal meer onderzoek nodig zijn, maar er wordt niet tot een gesprek gekomen.

De pvp zegt dat als de klacht gegrond wordt verklaard klaagster in een vervolprocedure aanspraak zal maken op schadevergoeding.

5. Weerwoord van aangeklaagde op de klacht

Ter zitting heeft dhr. B., na verkregen toestemming van klaagster, een toelichting gegeven. Deze wordt hieronder samengevat en zakelijk weergegeven.

Gevraagd hiernaar antwoordt aangeklaagde dat hij klaagster niet zelf heeft kunnen beoordelen. Er staat in het zorgplan geen diagnose vermeld en het woord 'psychose' komt niet voor. De rechter heeft een KMU afgegeven voor twee maanden met aanhouding om opnieuw een medische verklaring op te stellen. De opname is volgens dhr. B. nodig om klaagster te observeren. Op de afdeling wordt gezien dat klaagster de deur dicht doet en een gesprek niet mogelijk maakt. Klaagster wil niemand toelaten.

6. Overwegingen van de Klachtencommissie

Gelet op de inhoud van de klachtmelding, de beschikking van de rechtbank, de beslissingsbrief van 15 september 2022 en wat ter zitting is besproken komt de commissie tot de volgende overwegingen. Hierbij merkt de commissie vooraf op dat zij geen inzage in het dossier heeft gekregen en dat de essentiële informatie, met toestemming van klaagster, alleen is gegeven in de hoorzitting.

De commissie heeft bij de klacht de rechtmatigheid van de verplichte zorg ter uitvoering van de door de rechtbank op 22 augustus 2022 toegewezen zorgmachtiging en de daarbij vastgestelde vormen van verplichte zorg te beoordelen.

Artikel 8:9 Wvvgz bepaalt dat de zorgverantwoordelijke ter uitvoering van de crisismaatregel, machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel of de zorgmachtiging een beslissing tot het verlenen van verplichte zorg niet neemt, dan nadat hij:

- a. zich op de hoogte heeft gesteld van de actuele gezondheidstoestand van betrokkene,
- b. met betrokkene over de voorgenomen beslissing overleg heeft gevoerd, en
- c. voor zover hij geen psychiater is, hierover overeenstemming heeft bereikt met de geneesheer- directeur.

Allereerst en meer in het algemeen overweegt de commissie dat verplichte zorg bij psychiatrische patiënten een ernstige inbreuk is op hun persoonlijke levenssfeer en/of lichamelijke integriteit. Deze inbreuk dient dan ook met de nodige waarborgen omkleed te zijn. Daarom worden er op zowel juridisch als medisch gebied eisen gesteld aan het mogen toepassen van verplichte zorg. Op juridisch gebied moet verplichte zorg voldoen aan de gronden van de Wvggz en aan vormvoorschriften als vastlegging van het zorgplan en het uitreiken van een voldoende gemotiveerde schriftelijke kennisgeving van de verplichte zorg.

Wat betreft deze *formele* aspecten van de verplichte zorg en de beslissingsbrief van 15 september 2022 stelt de commissie vast dat deze voldoen aan de wettelijke vereisten die hiervoor zijn gesteld.

Verplichte zorg is een *ultimum remedium*. Als verplichte zorg noodzakelijk is, moet gekozen worden voor de minst ingrijpende vorm en zo kort mogelijk. Verplichte zorg moet voldoen aan de uitgangspunten van subsidiariteit, proportionaliteit, doelmatigheid en zorgvuldigheid.

De commissie overweegt dat uit de beslissingsbrief van 15 september 2022 blijkt dat klagster bij aangeklaagde bekend is met een psychische stoornis.

Klagster heeft hier tegenover gesteld dat bij haar geen sprake is van een psychische stoornis, althans dat er geen sprake is van een psychiatrisch toestandsbeeld. Klagster verwijst hiervoor na het verslag van dhr. H.. De commissie heeft daarom allereerst na te gaan of er sprake is van een psychische stoornis zoals bedoeld in de Wvggz.

De commissie stelt vast dat het onderzoek van dhr. H. op 24 februari 2022 heeft plaatsgevonden. Inmiddels zijn er zeven maanden verstreken. Bovendien maakt dhr. H. een voorbehoud: om tot een volledig onderzoek te komen dient er nog heteroanamnetisch onderzoek plaats te vinden. Ter zitting heeft klagster verklaard dat zij haar dochters niet met haar persoonlijke situatie wil belasten en dat zij niet op de hoogte zijn van haar huidige situatie. Vanuit deze informatie concludeert de commissie dat zij haar dochters ook eerder niet wilde betrekken in de *second opinion* en dat het door haar gewenste vervolcontact feitelijk ook nu niet aan de orde is volgens het voorstel gedaan door dhr. H.

De commissie stelt vast dat de rechtbank op 22 augustus 2022 een zorgmachtiging heeft verleend en dat de rechtbank in haar beschikking kennelijk tot de overtuiging is gekomen dat er bij klagster sprake is van een geestelijke stoornis in de zin van de Wvggz.

Verder stelt de commissie vast dat klagster bij de beoordeling door de rechtbank van het verzoek tot het verlenen van een zorgmachtiging niet om een *second opinion* heeft verzocht; althans dit is de commissie niet gebleken.

De commissie ziet, gelet op het bovenstaande en op de presentatie van klagster ter zitting geen redenen om aan de beoordeling ter zake te twijfelen en is daarom van oordeel dat voldoende aannemelijk is dat er bij klagster sprake is van een geestelijke stoornis zoals bedoeld in art. 3:1 jo. art.7:1 Wvggz.

De zorgverantwoordelijke heeft zich op 15 september 2022 op de hoogte gesteld van de gezondheidstoestand van klagster en haar onderzocht. Zij heeft op 15 september 2022 overleg met klagster gehad over de voorgenomen beslissing. De beslissing is op 15 september 2022 op schrift gesteld en voorzien van een schriftelijke motivering. De geneesheer-directeur heeft klagster een afschrift van de beslissing gegeven en haar op 15 september 2022 schriftelijk in

kennis gesteld van de klachtwaardigheid van de beslissing en de mogelijkheid van advies en bijstand door de patiëntenvertrouwenspersoon en de familievertrouwenspersoon.

De commissie acht door aangeklaagde voldoende aannemelijk gemaakt dat zonder de opname de geestelijke stoornis in stand blijft dat er zich bij klaagster ernstig nadeel voordoet in de zin van art. 1.1. lid 2 onder a. Wvvgz.

De commissie acht met name aannemelijk dat het gedrag van klaagster, voortvloeiend uit haar toestandsbeeld, zodanig ernstig is dat dit zonder de verplichte zorg leidt tot ernstig nadeel. Er is sprake van maatschappelijke teloorgang, klaagster woont in een sterk vervuilde woning. Door de agitatie en verwaarlozing van haar eigen woning geeft dit veel overlast, waardoor zij agressie over zichzelf door de burens kan oproepen. Door de ernstige vervuiling is er sprake geweest van ongedierte, wat ook bij burens overlast gaf.

Door opname kan behandeling in een veilige setting plaatsvinden en wordt ernstig nadeel afgewend door voortdurend toezicht en begeleiding.

Klaagster is niet in staat tot een redelijke waardering van belangen ter zake psychiatrische behandeling.

De commissie toetst de voorgestelde verplichte zorg tevens aan de vereisten van doelmatigheid (heeft de behandeling zin), proportionaliteit (staat het belang van behandelen in verhouding tot de dwang) en subsidiariteit (zijn er alternatieven).

Op grond van het bovenstaande is de commissie van oordeel dat de voorgestelde verplichte zorg doelmatig en proportioneel is.

Gelet op het bovenstaande is tevens aan het vereiste van subsidiariteit voldaan.

De commissie komt tot de conclusie dat de beslissing van de zorgverantwoordelijke tot verplichte zorg (de opname) voldoet aan de criteria van doelmatigheid, proportionaliteit, subsidiariteit en zorgvuldigheid en dat daarom aan het gestelde criterium in artikel 8:9 onder a. Wvvgz is voldaan.

De commissie verklaart de klacht voor wat betreft de verplichte zorg op grond van artikel 8:9 Wvvgz **ongegrond**.

7. Beslissing

De commissie verklaart de klacht: **ongegrond**.

De commissie ziet, nu de klacht ongegrond is verklaard, geen aanleiding om een schadevergoeding toe te kennen.

Deze beslissing is genomen door:

Dhr. mr. H.J. Deuring, voorzitter,

Dhr. drs. T.M. Lenz, psychiater,

Mw. M.M. van Wiggen, lid op voordracht van de Centrale Cliëntenraad.

In aanwezigheid van mw. mr. A.L. Duimel, ambtelijk secretaris (maakt geen deel uit van de commissie)

Ondertekening:

Beroepsmogelijkheden

De commissie wijst klaagster en de zorgaanbieder op de mogelijkheid dat zij op grond van artikel 10:7 Wvvgz binnen zes weken na het bekend maken van deze uitspraak de rechter om een beslissing over de klacht kunnen verzoeken. Dit kunnen zij doen door zelf rechtstreeks een verzoekschrift in te dienen.

Zij kunnen hierbij een verzoek tot schadevergoeding (doen) indienen.